

Råstofmyndigheden
Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet
Grønlands Selvstyre

paian@nanoq.gl

København, 30. juni 2015

Vedr. retningslinjer for udarbejdelse af VVM redegørelse for mineraludnyttelse

Vi vil gerne takke for muligheden for, at kommentere på udkast til nye retningslinjer for udarbejdelse af VVM redegørelse for mineraludnyttelse i Grønland.

Sammenfattende finder vi, at der er tale om et godt dokument, der kort og i et præcist sprog fastsætter retningslinjerne for udarbejdelse af VVM redegørelser med fokus på minedrift. Vi håber, at Grønlands Selvstyre efterfølgende vil sikre en opdatering af retningslinjer for udarbejdelse af de samfundsmæssige bæredygtighedsstudier (VSB), der supplerer VVM redegørelserne og er med til at give et samlet billede af et mineprojekts konsekvenser for natur, miljø og samfund.

Herunder følger kommentarer til udvalgte afsnit i dokumentet:

1.4 Krav til VVM redegørelsen

Af teksten fremgår det, at: 'VVM'en skal foreslå foranstaltninger til at imødegå og afhjælpe de identificerede virkninger'.

Vi foreslår, at teksten ændres så det fremgår, at der er tale om at beskrive afbødende foranstaltninger, der kan afhjælpe nogle af de skadelige konsekvenser af projektet. Man bør også sikre sig, at virksomheden beskriver hvor effektive de afbødende foranstaltninger ventes at være.

Af teksten fremgår det, at: 'VVM'en skal omfatte alle aspekter i forhold til naturen, dyre- og plantelivet samt den offentlige sundhed med hensyn til eksponering for farlige stoffer'.

Vi foreslår, at man erstatter ordet farlige med skadelige eller miljøskadelige, da det netop er effekten på natur og mennesker der er i fokus.

2.2 Trin i udarbejdelse af VVM-redegørelsen

I WWF Verdensnaturfonden er vi glade for den styrkelse, der er sket af den tidlige information og inddragelse med den seneste revision af Råstofloven, hvor offentligheden nu inviteres til at kommentere på selskabets projektbeskrivelse og kommissorium. Det giver os og alle andre en ny mulighed for tidlig dialog med virksomheden om de forhold i projektet, der måtte give anledning til bekymringer. Det er en styrke i retningslinjerne, at selskabet er forpligtiget til at vurdere de kommentar der kommer ind under forhøringen og også at overveje revision af projektet (trin 3), men vi så naturligvis gerne at man tog endnu et skridt i

for a living planet®

retningen af at give offentligheden bedre indsigt ved at offentliggøre også den endelige projektbeskrivelse og kommissorium (trin 4). Det ville skabe klarhed over, i hvilket omfang de kommentarer der er indkommet har givet anledning til revision af projektet.

Under høring af selve VVM redegørelsen udarbejdes en hvidbog, hvor alle kommentarer og spørgsmål indkommet under høringen offentliggøres. Dette er et vigtigt dokument for offentligheden at få indsigt i, men desværre er det ikke almindeligt kendt at hvidbogen eksisterer og hvor den kan hentes. Vi anbefaler Grønlands Selvstyre, at man overvejer hvorledes man kan sikre bedre kendskab til hvidbogen (trin 12-13).

Endelig ville det styrke offentlighedens indsigt i projektet, hvis den endelige VVM samt hvidbogen med både de videnskabelige rådgiveres og selskabets kommentarer, også var tilgængelige for offentligheden (trin 13-14).

2.3 Indhold af VVM-redegørelsen

I punktet om miljøledelsesplan foreslår vi, at man skriver 'afbødende foranstaltninger' i stedet for 'afhjælpning af de identificerede påvirkninger'. Det skal ses i sammenhæng med vores kommentar til afsnit 1.4.

Punktet om nedlukningsplaner så vi gerne udvidet til ikke alene at omfatte 'en vurdering af miljøspørgsmål', men også til specifikt at nævne planer for monitering i området efter nedlukning. Ofte etableres der i forbindelse med minedrift et deponi af tailings og gråbjerg, som kan give anledning til udsivning til vandløb, søer og fjorde. Udfordringen er naturligvis, at man kan stå tilbage med en lokal forureningssag længe efter at selskabet har standset alle aktiviteter ved minen. Man gør sikre sig, at der allerede fra projektets opstart er klarhed om miljøovervågningen og ansvar for eventuel oprydning efter nedlukning.

Punktet offentlig høring så vi gerne beskrevet med lidt flere ord. Skal virksomheden her beskrive deres planer for høring af befolkningen som aftalt med Grønlands Selvstyre?

2.3 Indhold af VVM-redegørelsen/sprog

Retningslinjerne fastslår entydigt sprogkravene til VVM-redegørelsen. Vi anbefaler, at man i afsnittet understreger, at alle oversættelser naturligvis skal være klar før end en høring kan igangsættes. Med høringsperioder på henholdsvis 35 dage og 8 uger er det afgørende, at det materiale der fremlægges for offentligheden er komplet og tilgængelig på de nødvendige sprog.

2.3 Indhold af VVM-redegørelsen/baggrundsmateriale

WWF Verdensnaturfonden finder afsnittet om høringsmateriale og baggrundsmateriale, der ikke er del af høringsmaterialet men alligevel skal offentliggøres af virksomheden, uklart. Afsnittet er en konsekvens af den situation der opstod, da et selskab midt under høringsprocessen fremlagde baggrundsstudier af forholdene i den sø, som er udset til deponi for en mine. Hvilke fik os og andre organisationer til at kræve en udvidet høringsfrist, så vi havde chance for at gennemgå det nye materiale også.

for a living planet®

Efter de nye retningslinjer skal råstofmyndigheden vurdere, om en given rapport bør være bilag eller blot baggrundsmateriale, som ikke fremlægges sammen med det øvrige materiale på Høringsportalen, men alene offentliggøres af virksomheden.

For offentligheden betyder det, at man ikke kan regne med at det materiale der ligger på Høringsportalen er komplet og at man skal søge materiale hos virksomheden også. Da baggrundsstudierne ikke er del af høringsmaterialet vil offentligheden ikke have samme adgang til at kommentere på disse og være sikre på, at kommentarerne bliver hørt, ligesom at sprogkravene ikke gælder (selvom det af retningslinjerne fremgår, at der er 'en forventning om, at materialet præsenteres på grønlandsk og dansk eller på engelsk'.

Vi finder dette uholdbart og anbefaler, at man ændrer retningslinjerne så det materiale der lægges på Høringsportalen er komplet og omfatter alle for projektet relevante studier.

3. Miljøundersøgelserprogrammet

Om Miljøundersøgelserprogrammet står der, at al miljødata indsamlet og delt med DCE, Naturinstituttet og Råstofmyndigheden kan gøres tilgængelige for offentligheden. Vi finder det positivt, at man her sikrer at data kan deles og bruges i andre sammenhænge.

3.2.1 Kemiske og toksikologiske aspekter

I afsnittet om de kemiske og toksikologiske aspekter beskrives hvorledes prøvetagningen planlægges. Det fremgår at: 'prøvetagningslokaliteternes placering skal fordeles i et netværk med centrum tæt på mineaktiviteterne, for eksempel området omkring selve bruddet eller mineskaterne. Også veje, havnefaciliteter og landingsbaner skal være omfattede'.

Selvom deponier måske regnes med som del af mineaktiviteterne, så ser vi gerne at man i retningslinjerne særligt fremhæver behovet for at sikre baggrundsundersøgelser af områder, hvor deponier for gråbjerg og tailings planlægges.

3.2.3 Undersøgelse af lokal brug og lokal viden

I afsnittet om lokal brug og lokal viden står der, at der skal rettes 'særlig opmærksomhed mod at begrænse konflikter mellem mineaktiviteterne og den lokale anvendelse af området til jagt, fiskeri, rekreation og turisme. Med erfaringerne fra Qeqertarsuatsiaat in mente så vi gerne, at man nævnte lokal indsamling af sten også.

I afsnittet nævnes interviews og spørgeskemaundersøgelser som måder, hvorpå selskabet kan kortlægge lokal viden og brug. Men det er blot et par af værktøjerne i en værktøjskasse, der også indeholder workshops hvor man med brug af kort få indblik i hævdundne rettigheder og anvendelser, selskabets ansættelse af en lokal brobygger, der kan sikre den løbende dialog, arrangere dialogmøder og meget mere. Flere af de selskaber der har opereret i Grønland må have erfaringer her, som kan komme nye selskaber til gavn.

for a living planet®

4. Kriterier for udledninger til vandmiljøet og emissioner til luftmiljøet

Spredning af støv fra mineaktiviteter er lokalt ofte genstand for en del bekymring. Derfor ville det styrke afsnit 4 om kriterier for udledninger til vandmiljøet og emissioner til luftmiljøet, hvis man behandlede støv i et afsnit på linje med støj.

5. Miljøledelsesplan

I afsnittet om den effektive miljøledelsesplan står der, at planen skal: 'inkludere en plan for katastrofe/nødberedskab og indsats, hvoraf det fremgår, at selskab vil være forberedte på eventuelle udslip eller forurening af miljøet som følge af en ulykke'.

Vi så gerne at man styrkede teksten, så der ikke bare står at selskabet skal være forberedte på udslip eller forurening, men at selskabet skal dokumentere, at de er i stand til at håndtere en ulykke og at sikre den nødvendige oprydning i området.

6. Miljøovervågningsplan

WWF Verdensnaturfonden vil gerne til afsnittet om miljøovervågningsplaner for anlæg og driftsfase slå et slag for, at der også sættes fokus på overvågning i forbindelse med nedlukning. Det fremgår af teksten, at 'en særskilt plan for overvågning efter nedlukning skal udarbejdet i samarbejde med råstofmyndigheden'.

Vi anbefaler, at denne plan laves sideløbende med plan for miljøovervågning af anlæg og drift, så man sikrer sig, at der ligger gode og brugbare planer når selskabet – efter udløb af minens løbetid eller før, hvis minen viser sig mindre økonomisk rentabel end ventet – ønsker at stoppe aktiviteterne og forlade området. Det er åbenlyst, at der kan være udfordringer i at sikre, at selskabet bekoster nedlukning, herunder oprydning og monitorering.

7. Arkæologiske fund

Af teksten fremgår det, at: 'Hvis der er arkæologiske fund, skal disse beskrives i VVM-redegørelsen, og de beskyttende foranstaltninger skal beskrives af NKA. Vi så gerne teksten styrket, således at NKA ikke alene skal beskrive, men snarere fastsætte de nødvendige beskyttende foranstaltninger.

8. Nedlukningsplan

Desværre ser vi ofte, at det store fokus på anlæg og drift af et mineprojekt ikke matches af et lige så stort fokus på hvorledes man på forsvarlig vis lukker en mine ned, sikrer oprydning og retablering i et område og sikrer, at efterladte deponier ikke giver anledning til langsigtede forureningsproblematikker. Nedlukningsplanerne har også en samfundsmæssig dimension, da nedlukningen af en mine kan give udfordringer med tab af arbejdsplader, tab af afledte aktiviteter og fraflytning fra området. Set i dette perspektiv er retningslinjernes afsnit om nedlukningsplaner – samlet 4 linjer – for kort og for upræcis:

'Nedlukningsplanen er en særskilt plan, som selskabet skal indsende til RM som et led i godkendelsen af projektet. VVM-redegørelsen skal behandle de miljømæssige spørgsmål i forbindelse med nedlukningsplanen. Nedlukningsplanen skal opdateres regelmæssigt, og VVM'en for den endelige nedlukningsplan skal sendes i offentlig høring og godkendes af Naalakkersuisut'.

for a living planet®

WWF Verdensnaturfonden finder det vigtigt, at nedlukningsplanen laves som led i godkendelsen af projektet og også at denne opdateres regelmæssigt, så man sikrer en ajourført plan det øjeblik selskabet ønsker at stoppe aktiviteterne. Vi har endnu ikke set VVM redegørelser for nedlukningsaktiviteter i høring og kan – selvom vi er enige i det korrekte i fremgangsmåden – godt være bekymrede for der i en situation, hvor et selskab standser aktiviteterne pludselig vil være både tid og økonomi til grundige VVM undersøgelser.

9. Offentlige høringer

Hvidbogen er et væsentligt dokument i forbindelse med både myndighedernes godkendelse af et projekt og offentlighedens adgang til at se, i hvilket omfang deres kommentarer, forslag og spørgsmål er blevet taget til efterretning. Desværre er kendskabet til hvidbøgerne begrænset og de lever derfor et lidt hemmeligt liv på Naalackersuisuts hjemmeside. Råstofmyndigheden bør overveje, hvorledes man kan forbedre 1. offentlighedens kendskab til hvidbøgerne og 2. offentlighedens adgang til let at finde hvidbøgerne på Naalackersuisuts hjemmeside. Som fremhævet ovenfor så vi også gerne, at de endelige hvidbøger med kommentarer fra såvel selskabet som rådgivere (særligt DCE og GN) var tilgængelige.

Afsnittet om puljen til uafhængige undersøgelser (Råstoflovens §95a) er ikke særligt konkret og præcis. Man kunne med fordel bruge teksten fra Naalackersuisuts egen hjemmeside og ansøgningskemaet. Og måske det ville øge søgningen til puljen, hvis man fremhævede hvilket departement, der administrerer ordningen.

Link til beskrivelse af puljen og til ansøgningskemaet er her:

<http://naalackersuisut.gl/da/Naalackersuisut/Departementer/Formandens-departement/Pulje>

<http://naalackersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Formandens%20Departement/Skema%20pulje%20til%20støtte%20for%20uafhængig%20research%20DK.pdf>

Bilag

Det er overordentlig positivt, at der til retningslinjerne er bilag, der beskriver de grønlandske vandkvalitetskriterier og luftkvalitetskriterier (bilag 2 og 3).

På vegne af WWF Verdensnaturfonden

Mette Frost